

S. PETRUS CANISIUS SI
DOCTOR ECCLESIAE

**MANUALE CATHOLICORUM
IN USUM PIE PRECANDI COLLECTUM**

~~~~~
PRO VERA FIDE PRECATIO

CRACOVIAE 2025

www.ultramontes.pl

MANUALE CATHOLICORUM

in usum pie precandi collectum

S. PETRUS CANISIUS SI

DOCTOR ECCLESIAE

Pro vera fide precatio

Illumina cor meum omnipotens Deus, ut verae Catholicaeque fidei luce perfundar, ac eam in Baptismo acceptam perpetuo servem: quoniam sine fide nemo tibi gratus, nemo justus ac salvus esse potest.

Concede mihi Catholicam veritatem firmo corde complecti, ac ingenuo profiteri, ut hanc lucem nec homines nec daemones mihi unquam extinguant.

Credo in te Deum Patrem, Deum Filium, Deum Spiritum Sanctum, unam et individuam aeternamque Trinitatem. Quod orthodoxae fidei consonum est, amplector et approbo: quod alienum et adversum, rejicio atque damno.

Novam religionem, novaque dogmata (praesentes fidei pestes, merasque Satanae praestigias) detestor et exsecror.

Per omnia constanter adhaereo Ecclesiae, de qua Filius tuus dixit: Si quis Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.

In illius Ecclesiae fide ac auctoritate prorsus acquiesco, quae sancta, Catholica et Romana est, columna et firmamentum veritatis, ut in fide et doctrina errare non possit, quum fidum rectorem ac infallibilem doctorem usque habeat Spiritum Sanctum.

Tu vero, qui aeterna veritas Deus existis, Catholicam hanc fidem in me confirmare et augere digneris, ut ejusmodi thesaurum ab omni errore integrum semper asservem, tantamque lucem tot saeculis in toto orbe fulgentem, vita et opere, immo etiam, si sit opus, morte et sanguine, te duce comprobem. Sic enim a Filio tuo sumus edocti: Omnis, qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui in caelis est.

Contra fidem hanc quidquid egero, dixero, vel mecum statuero unquam, id modo et postea revocatum in perpetuum volo.

Conserva mihi Deus hanc voluntatem per JESUM Christum Dominum et Judicem nostrum.

Manuale catholicorum in usum pie precandi collectum a R. P. Petro Canisio, Societatis Jesu Doctore Theologo. Secundum Editionem Antwerpiae nunc denuo editum et adiectum. Editio tertia et adiectior. Augustae Vindelicorum, sumptibus et typis Caroli Kollmann, Bibliopolae. MDCCCXLI (1841), pp. 32-33. (1)

IV. EXERCITIUM AD VIRTUTES

vere Christianas obtainendas conferens.

Pro vera fide precatio.

Illumina cor meum omnipotens Deus, ut verae Catholicaeque fidei luce perfundar, ac eam in Baptismo acceptam perpetuo servem: quoniam sine fide nemo tibi gratus, nemo justus ac salvus esse potest.

Concede mihi Catholicam veritatem firmo corde complecti, ac ingenue profiteri, ut hanc lucem nec homines nec daemones mihi unquam extinguant.

Credo in te Deum Patrem, Deum Filium, Deum Spiritum sanctum, unam et individuam aeternamque Trinitatem. Quod Orthodoxae fidei consonum est, amplector et approbo: quod alienum et adversum, rejicio atque damno.

Novam religionem, novaque dogmata (praesentes fidei pestes, merasque Satanae prae-
stigias) detestor et exsecror.

Per omnia constanter adhaereo Ecclesiae,
de qua filius tuus dixit: Si quis Ecclesiam
non audierit, sit tibi sicut **Ethnicus** et **Pu-**
blicanus.

In illius Ecclesiae fide ac auctoritate pror-
sus acquiesco, quae sancta, Catholica et Ro-
mana est, columna et firmamentum veritatis,
ut in fide et doctrina errare non possit, quum
fidum rectorem ac infallibilem doctorem usque
habeat Spiritum sanctum.

Tu vero, qui aeterna veritas Deus existis,
Catholicam hanc fidem in me confirmare et
augere digneris, ut ejusmodi thesaurum ab
omni errore integrum semper asservem, tan-
tamque lucem tot saeculis in toto orbe fulgen-
tem, vita et opere, immo etiam, si sit opus,
morte et sanguine, te duce, comprobem. Sic
enim a Filio tuo sumus edoeti: Omnis, qui
confitebitur me coram hominibus, confitebor
et ego eum coram Patre meo, qui in caelis est.

Contra fidem hanc quidquid egero, dixero,
vel mecum statuero unquam, id modo et po-
stea revocatum in perpetuum volo.

Conserva mihi Deus hanc voluntatem per
JESUM Christum Dominum et Judicem nostrum.

Ad Dei timorem comparandum precatio.

O me durum et praefractum, quomodo
sic insensata es anima mea, ut Deum et Do-
minus tuum nec ames, nec timeas, ac prop-

ter illius justitiam , et tuam ipsius injustitiam
pudore et terrore non concutiaris?

Vae mihi caeco et stupido , qui me et pec-
cata mea non agnosco , et Dei judicia , quae
sunt abyssus multa , non extimesco cum viro
sancto , qui dixit: Verebar omnia opera mea ,
sciens , quod non parceres delinquenti.

Sed confige Domine timore tuo carnes meas ,
et spiritum compunctionis largire , ut cum
timore et tremore serviam tibi , qui ignis con-
sumens es , et ad cujus conspectum etiam an-
geli contremiscunt.

Aperi oculos meos , ut videam et exhor-
rescam meas tenebras et sordes , meas misera-
rias et meritas poenas. Non homines , sed te
timeam , qui potes animam et corpus mittere
in gehennam , et justicias etiam in servis tuis
judicas , unicuique secundum opera sua reddi-
turus.

Discam sub potenti manu tua me humilia-
re: sciam novissima mea providere; ac meam
salutem cum timore et tremore operari non
desinam. Tibi enim Domine justitia , nobis
autem confusio faciei debetur , qui a manda-
tis tuis ac judiciis declinavimus. Deus , qui
terribilis es et metuendus nimis , propitius esto
mihi peccatori.

Pro vera spe oratio.

In te Domine speravi , ac bonitati tuae
confidam semper , benignissime Deus , qui
sperantes in te nunquam deseris , sed illis

gratiam hoc tempore, et futurae vitae gloriam perpetuam polliceris.

Da mihi, queso, Deus potens, Deus clemens, Deus patiens, qui manuum tuarum figmentum fragile cognoscis; da, inquam, sine desperatione et praesumptione, tibi recte fide-re, tuaque potentia et bonitate in rebus omnibus niti, ac praesertim in rebus adversis a te summo bono constanter longanimiterque pendere, et exspectare bona omnia, maxime vero spiritualia et aeterna, quae nobis dare dispousis.

In te Domine sperabo, qui es refugium meum, fortitudo mea, et salus mea, qui-que non derelinquis nisi dereliquerentem, et a te fonte vivo fugientem. Non timebo igitur, sed firmiter in te sperabo, in te virtutem faciam, et inimici mei omnes ad nihilum redigentur. Si enim tu Deus pro nobis, quis contra nos?

Auge in nobis veram et firmam fiduciam, cum qua saepe ad gratiae tuae thronum acce-dam, et promissam opem atque misericordiam tuam in tempore petam et consequar. Per JESUM Christum Filium tuum Dominum nostrum.

Pro caritate consequenda precatio.

Diligam te Domine, summum aeternum-que bonum, quemadmodum tu mandasti, et ego debeo: diligam, inquam, ex toto corde meo, ex tota anima mea, ex tota mente mea, et ex tota fortitudine mea.

Hoc autem ut fiat, ardeat in me, quae-
so, ille caritatis ignis, quem ut in nobis
accenderes, de caelo venisti, et Spiritum
sanctum, qui et ipse est caritas, credentium
cordibus infudisti.

Aufer a me caritatis venenum et malo-
rum omnium radicem cupiditatem, pro qua
cordi meo insere placentem tibi super omnia
castae dilectionis affectum, ut tu in omnibus,
et super omnia, proximus vero in te et pro-
pter te sincere a nobis diligatur.

Et quia primum et summum, sicut et
alterum ac aequum necessarium est de cari-
tate praeceptum tuum, habeat illud suam
apud me vim et energiam, ut sicut tu ju-
stissime postulas, ante omnia a nobis obser-
vetur.

Sed opus est Spiritu tuo sancto, qui ca-
ritatis legem inscribat cordibus nostris, ut
te super omnia quaeramus, meditemur, lo-
quamur, et in viis omnibus tibi flagranti ani-
mo adhaereamus.

Depelle autem, quae ab amore et cultu
tuo persaepe nos remorantur, nec permitte
fraternum amorem in nobis refrigerescere, sic-
uti per rancorem, iram, livorem, amaritudi-
nem, indignationem, lites et odia fieri solent:

Sed per amoris vinculum nos, velut ejus-
dem capitis et corporis membra, colligatos
tene, ut cum amicis et hostibus conjunctissi-
me vivamus, nec verbo et lingua tantum,
sed etiam opere et veritate de omnibus bene-

mereamur, Christique perfecte nos amantis
exemplo magis magisque conformemur.

Ad remissionem peccatorum impetrandum.

Miserere mei Deus, ut non facias mihi secundum peccata mea multa et gravia commissa,
quibus iram tuam et damnationem meam commerui, sed secundum magnam misericordiam
tuam, quae totius mundi superat crimina, mihi
persaepe peccanti clementer ignosce.

Placare, obsecro; Pater misericordiarum, ut
non avertas faciem tuam a me, quandoquidem
non modo me creare, sed perditum etiam per
Filii tui sanguinem redimere dignatus es, ac
impios praeterea multos quotidie justificare et
salvare in hoc mundo non desinis.

Ecce tanquam filius ille prodigus, qui bona
paterna foede dissipavit, ad gloriae tuae
thronum confugio: solam peto misericordiam
a Deo misericordiarum: clamo et pulso, donec
gratiae tuae ostium mihi quamvis indigno aperiatur.

Obliviscere, quaeso, superbi, et ad ira-
cundiam hactenus provocantis rei: memor au-
tem esto miseri et humiliter invocantis filii.
Sana Domine vulneratum, et letaliter infirmum
restitue.

Respice in faciem Christi tui et redem-
toris mei, cuius sacrosancta vulnera mihi
ac poenitentibus omnibus fore salutaria con-

fido. Erravi sicut ovis, quae periit: poenitet peccasse, tibique cupio reconciliari, qui ad te conversos libenter admittis, et erraticis etiam ovibus pastorem vere bonum exhibes, easque dissipatas colligis, et ad pascua reducis virentia.

Gaudes de conversione ac poenitentia peccatorum, quibus ad te venientibus veniam et gratiam polliceris.

Tibi laus et gloria sempiterna, qui non vis mortem peccatoris, sed magis, ut convertatur et vivat, patienter exspectas atque desideras.

Alia resipiscentis ac poenitentis precatio.

Peccavi, proh dolor, in caelum et coram te, Pater, nec sum dignus vocari filius tuus, sed nec oculos in caelum attollere, prae multitudine peccatorum me undique gravantium, quibus ad iram te provocavi, et me beneficiis tuis indignum reddidi: immo poenis quoque perpetuis corpus et animam obligavi.

Flecto igitur genua mea, Pater omnium clementissime; atque ut faciem tuam a me et peccatis meis avertas, rogo supplex. Doleo tot modis peccasse, et quia nimis parum dolleo, tu cor meum vulnera, quaeso, dolore perfectae contritionis. Culpa enim et perditio ex me, miseratio autem et gratia ex te solum proveniunt.

Miserere mei Deus, sicut Filius tuus Zachaei, latronis, adulterae et peccetricis mi-

sertus olim fuit, utpote publicanorum et peccatorum amicus. Purga me tot peccatorum maculis defoedatum, qui non modo proximum, sed tuam quoque Majestatem, ac Angelos Sanctosque omnes offendit.

Culpam et poenam omnem dele, ipsumque vitiorum meorum somitem restingue fonte divinae gratiae, qui sordes meas omnes abluit, ac me purum oculis tuis restituat, ut quibus in regno tuo nihil placet coinquinatum.

Ego vero gratia et virtute tua subnixus, statuo me ab omnibus offensis deinceps cavere, omnes peccandi occasiones devitare, meam superbiam humilitate frangere, voluptatum illecebras cum castigatione corporis commutare iram et odium fraternalis caritatis officiis compensare, avaritiam per mundi contemptum explodere, pravos affectus veris poenitentiae fructibus exterminare, carnis mundique blandimentis severam opponere disciplinam, et voluntatem demum propter te propriam abnegare.

Sed adjutor meus esto Deus virtutum, qui poenitentibus viam justitiae proposuisti, et per amarissimam Filii tui mortem auge in me gratiam et veterem hominem exuendi, et novum induendi, ut me totum in justitia et veritate renovare, tibique placere possim. Per Christum JESUM Filium tuum Dominum nostrum.

Pro lacrymarum dono consequendo.

Domine JESU Christe, virtutum omnium exemplar ac magister, tibi gratias ago, quod verbo et exemplo nos gemere, lugere ac flere docuisti, atque inter alia pronunciasti: Beati, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Nam et defunctum amicum Lazarum deflevisti, et super perituram urbem Hierusalem lacrymatus es, ac praeterea in horto et ara crucis amaras pro nobis lacrymas effudisti.

Rogo igitur te JESU mitissime, qui nunquam ridere, sed crebro flere in terris voluisti, ut mihi compunctionis spiritum et lacrymarum gratiam tribuas, nimirum, ut cor meum durum magis ac magis ad poenitentiam emolliatur, et ego ad honorem tuum, et ex vera proximi commiseratione, ad fletum commoverar, verique amoris testimonium fidis lacrymis prodam.

Da mihi gratiam, saepe amicis et peccatoribus, quemadmodum Davidi, Petro et Magdalene, abs te communicatam, ut in hac lacrymarum valle mea ipse peccata omnia extui amore ac mei odio deplorem, et sicutrum compassionis affectum proximis praebeam, saepeque tum doloris, tum amoris lacrymas fundam.

Qui enim seminant in lacrymis, in exultatione metent, cum in caelesti patria omnis piorum nunc lugentium tristitia in veram ac perpetuam laetitiam convertetur.

*Divi Thomae Aquinatis precatio,
ad multas magnasque virtutes impetrandas aptissima.*

Concede mihi, quaequo omnipotens et misericors Deus, quae tibi placita sunt, ardenter concupiscere, prudenter investigare, veraciter agnoscere, et perfecte adimplere.

Ad laudem et gloriam nominis tui ordinatum meum, et quod a me requiris, ut faciam, tribue, ut sciām, possim, et velim, et da exequi, ut oportet, et expedit saluti animae meae.

Via mihi, quaequo, ad te sit tuta, recta et consummata, non deficiens inter prospera et adversa, ut in illis non extollar, et in istis non deprimar.

In prosperis gratias tibi referam; et in adversis servem patientiam. De nullo gaudeam vel doleam, nisi quod promoveat ad te, vel quod abducat a te. Nulli placere appetam, vel displicere timeam, nisi tibi.

Omnia in caritate da facere, et quod ad cultum tuum non pertinet, quasi mortuum reputare. Actiones meas da peragere non ex consuetudine, sed ad te referre cum devotione.

Vilescant mihi omnia transitoria propter te, et cara mihi sint omnia tua, et tu Deus meus plus quam omnia. Delectet me omnis labor, qui est pro te, et taediosa sit mihi omnis quies, quae non est in te.

Frequenter et ferventer da mihi dulcissime Domine, cor meum ad te dirigere, et

defectionem meam cum emendationis proposito
dolendo pensare.

Fac me Deus meus humilem sine fictione,
hilarem sine dissolutione, tristem sine dejectione,
maturum sine gravitate, agilem sine
levitate, veracem sine duplicitate, timentem
sine desperatione, in te sperantem sine præsumptione,
castum sine corruptione, proximum
corripere sine indignatione, ipsumque
aedificare verbo et exemplo sine elatione, obe-
dientem sine contradictione, patientem sine
murmuratione.

Da mihi, dulcissime JESU, cor pervigil,
quod nulla a te abducat curiosa cogitatio: da
immobile, quod nulla deorsum trahat indigna
affectione: da invictum, quod nulla fatiget tribu-
lacio: da liberum, quod nulla sibi vendicet
violenta delectatio, et da rectum, quod nulla
seorsum obliquet sinistra intentio.

Largire mihi, dulcissime Deus meus, in-
tellectum te cognoscentem, diligentiam te quaer-
rentem, sapientiam te invenientem, conversa-
tionem tibi placentem, perseverantiam te dul-
citer et fiducialiter exspectantem, fiduciam te
feliciter amplectentem.

Da tuis poenis configi per poenitentiam,
tuis beneficiis in vita uti per gratiam, et tan-
dem tuis gaudiis in patria frui per gloriam.
Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et re-
gnas etc.

Pro felici morte precatio.

Domine JESU Christe, vitae et necis

Princeps, cui et vivimus et morimur, per sacrosanctam et amarissimam in Cruce mortem tuam precor, ut adventus in mea morte tuus me non uti dormientem, imparatum et inertem, sed vigilantem et frugi servum offendat.

Ne permittas, queso, me impoenitentem ex hac migrare vita, et improvisa morte praeoccupari: sed moriturum mature confimes ac munias Catholica fide, vera poenitentia, pura confessione, digna satisfactione et sacratissimo Eucharistiae viatico, oleique sancti perceptione.

Cum caetera omnia me deserent, quae caduca et fluxa in hoc mundo possidentur, tu, qui cum electis tuis perpetuo manes, me non deseras, praesertim in extremo illo vitae agone, quando cum infestissimo Satana vel maxime luctandum est. Assistant mihi tum in morte Angeli tui, et migraturum adversus tentationes omnes protegant: tum in doloribus consolentur atque confirmant.

Vigeant in me tunc fides, spes, caritas et patientia: in manus tuas me animo praesente commendem, atque in pace sancta obdormiam, ut in regnum tuum, quod nobis tanto pretio comparasti, secure transire possim.

Memento mei Domine, qui regnum tuum poenitenti etiam sero latroni promittere ac pro summa clementia tua donare dignatus es.

Pro variis hominum statibus precatio generalis.

Pietate tua, quae sumus Domine, nostrorum solve vincula delictorum, et nostris assiste majoribus, praesertim Ecclesiae tuae summo in terris Pastori, ac Episcopis Catholicis omnibus, ut gregem Christianum sibi concreditum rite pascant, suumque munus fideliter impleant. Fac eos adesse Doctores, qui verbum veritatis recte tractare sciant, velint ac possint, et eos, qui sanae doctrinae contradicunt, redarguere.

Et quia per te regunt etiam ac praesunt Reges, Principes, aliquique politici Magistratus, hos tu prudentia et justitia conspicuos redde, ut commissum sibi Reipublicae clavum rite moderentur, ac de subditis omnibus bene mereantur, potissimum vero, ut Catholicam religionem et pacem publicam pio zelo defendant.

Mitte Domine in vineam tuam, quae multis in locis deserta jacet, fidos, laboriosos ac aptos operarios. Consolare ob Catholicae fidei professionem afflictos et exules.

In primis autem amicos, benefactores, et familiares nostros a bello, fame, clade, peste, aliisque calamitatibus vel publicis vel privatis libera, ut vitam per te quietam et in columem ducant. Vigeat inter eos caritas Christiana, salva sit Orthodoxa religio, sectae ac haereses extinguantur.

Aegroti, duce misericordia tua, restituantur: in mari periclitantibus, et in carcere

vincitis, adeoque in mortis periculo versantibus auxiliare: nec solum vivis, sed etiam defunctis fidelibus salutem tribue sempiternam. Per JESUM Christum Dominum nostrum. Amen.

V. EXERCITIUM
AD JESU CHRISTI PASSIONEM
SACRATISSIMAM HONORANDAM AC ME-
DITANDAM PERTINENS.

Passio Domini nostri JESU Christi
secundum Joannem Evangelistam.

In illo tempore: Egressus est JESUS cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse et discipuli ejus. Sciebat autem et Judas, qui tradebat eum, locum; quia frequenter JESUS conveenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem, et a pontificebus et Pharisaicis ministros, venit illuc cum laternis, et facibus, et armis.

JESUS itaque sciens omnia, quae ventura erant super se, processit, et dixit eis: Quem quaeritis? Responderunt ei: JESUM Nazarenum. Dixit eis JESUS: Ego sum.

Manual
CATHOLICORUM

in usum pie precandi collectum

R.P. PETRO CANISIO,

Societatis Jesu Doctore Theologo.

Secundam Editionem

ANTWERPIAE

nunc derugo editum et adiectum.

Editio quarta et adiectior

AUGUSTAE VINDelicorum

sumptibus et typis Caroli Kollmann,
Bibliopolae.

MDCCLXVIII.

682. 8-

Notae:

- (1) Cf. 1) Codex Iuris Canonici. Pius Papa IV, [Professio Catholicae Fidei](#) ([Wyznanie Wiary katolickiej](#)).
- 2) S. Pius Papa X, [Iusiurandum contra errores modernismi](#) ([Przysięga antymodernistyczna](#)).
- 3) Urbanus Papa VIII, Benedictus Papa XIV, [Professio Fidei Orientalibus praescripta](#) ([Wyznanie Wiary dla chrześcijan wschodnich](#)).
- 4) S. Robertus Cardinalis Bellarminus SI, Doctor Ecclesiae, a) [Compendium Doctrinae Christianae](#) ([Katechizm mniejszy czyli Nauka Chrześcijańska krótko zebrana](#)). b) [Catechismus, seu: Explicatio doctrinae christiana](#) ([Wykład nauki chrześcijańskiej](#)).
- 5) S. Cyprianus Episcopus Carthaginensis, [De Catholicae Ecclesiae unitate](#).
- 6) P. Christianus Pesch SI, a) [Praelectiones dogmaticae. De ecclesia, corpore Christi mystico](#). b) [Compendium Theologiae dogmaticae](#). c) [De membris Ecclesiae](#).
- 7) Sac. Josephus Papp-Szilágyi de Illyésfalva, [De electione Romani Pontificis](#).
- 8) D. Henricus Maria Pezzani, [Codex Sanctae Catholicae Romanae Ecclesiae. Can. 26. Devius a fide catholica, haereticus, vel schismaticus eligi prohibetur in Romanum Pontificem; si eligatur nulla est electio](#) ([Kodeks Świętego Katolickiego Kościoła Rzymskiego. Kanon 26. Zakazany jest wybór na Papieża tego, kto odstąpił od wiary katolickiej, heretyka lub schizmatyka; jeśli ktoś taki zostanie wybrany, wybór jest nieważny](#)).
- 9) P. Timotheus Zapelena SI, [De Ecclesia Christi. Pars apologetica. Thesis IX. E Christi ipsius institutione Petrus habebit successores in primatu ad finem usque saeculorum](#).
- 10) S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, Ordinis Praedicatorum, [Summa Theologica. Num Papa mortuo remaneat ejus potestas. – Ad quos electio Summi Pontificis pertinet](#).
- 11) Albertus Nègre, Archiepiscopus Turonensis, Sacrae Theologiae Doctor, [Cursus Theologiae Dogmaticae. De Romani Pontificis infallibili magisterio](#).
- 12) Sac. Petrus Semenenko CR, [Papa semper idem sit formaliter qui et materialiter](#) ([Papieżawsze ten sam jest formalnie, co i materialnie](#)).
- 13) P. Parthenius Minges OFM, a) [Compendium theologiae dogmaticae generalis](#). b) [Compendium theologiae dogmaticae specialis](#). c) [Ecclesia est infallibilis](#). d) [De religione judaica postchristiana](#). e) [Falsa systemata de relatione inter fidem et rationem. Modernismus](#).
- 14) Sac. Constantinus Joannes Vidmar, [Compendium repetitorium Theologiae dogmaticae tum generalis cum specialis](#).
- 15) S. Alphonsus Maria de Ligorio, Ecclesiae Doctor, [Opera dogmatica](#).
- 16) P. Ferdinandus Cavallera SI, [Thesaurus doctrinae catholicae ex documentis Magisterii ecclesiastici](#).

- 17) P. Fr. Carolus Thil OESA, *Exercitatio theologica de locis, seu fontibus Theologiae Christianae. De Ecclesia Christi.* a) *De summa Catholicae Doctrinae circa veram Christi Ecclesiam.* b) *De Notis verae Ecclesiae Christi. Propositio IV. Nota quarta distinctiva verae Ecclesiae, est, quod sit Apostolica primo ratione doctrinae, et secundo ratione suae originis, id est in perpetua, et non interrupta Pastorum suorum successione ab Apostolis.*
- 18) Sac. F. H. Reinerding, a) *De iis, qui auctorati Ecclesiae obluctantur.* b) *De necessitate Ecclesiae ad salutem.*
- 19) P. Dominicus M. Prümmer OP, *Manuale iuris canonici in usum scholarum.*
- 20) P. Anselmus Stolz OSB, *Manuale Theologiae Dogmaticae. – De Ecclesia.*
- 21) Pius Papa XII, *Litterae encyclicae "Mystici Corporis Christi". De Mysticu Iesu Christi Corpore deque nostra in eo cum Christo coniunctione.* (*Encyklika "Mystici Corporis Christi". O Mistycznym Ciele Chrystusa.*)
- 22) Acta et decreta sacrosancti oecumenici Concilii Vaticani (1870), *Primum Schema Constitutionis dogmaticae de Ecclesia Christi Patrum examini propositum.*
- 23) Themata dogmatica Concilii Vaticani. Votum P. Ioannis Perrone e Societate Iesu, *De Ecclesia eiusque iuribus.*
- 24) Sac. Stanislaus Frankl, *Cardinalis Joannis Turrecrematae doctrina de notis Ecclesiae.*
- 25) P. Guilielmus Nakateni SI, a) *Coeleste Palmetum. Lectissimis pietatis exercitiis ornatum.* b) *Commonitorium breve de Ecclesia, seu scutum Fidei catholicae contra profanas haereticorum novitates.*
- 26) Tertulliani *Liber de praescriptionibus adversus haereticos* et S. Vincentii Lirinensis *Commonitorium.*
- 27) Ioannes Antonius Manser Abbatiscellensis Helvetus, *Positiones ex universa Theologia dogmatico-scholastica selectae.*
- 28) S. Petrus Canisius SI, Doctor Ecclesiae, a) *Catechismus maior seu Summa doctrinae christianaæ.* b) *Catechismi Latini et Germanici.* c) *Exhortationes domesticae.* 1. *De Adventu Domini.* 2. *De Natali Domini.* 3. *De Pentecoste.* 4. *Quid faciendum nostris in hoc gravis et publicae calamitatis tempore?*
- 29) S. Thomas Aquinas, Doctor Angelicus, a) *Summa de veritate catholicae Fidei contra Gentiles.* b) *Summa filozoficzna (Contra Gentiles).* – *Summa przeciw paganom czyli o prawdziwości Wiary katolickiej przeciwko błędowi niewiernych.* c) *O społeczeństwie i władzy. De regimine principum I, 1-3.* d) *Modlitwy. Orationes.* e) *Wykład Składu Apostolskiego. O Kościele.* (*Symboli Apostolorum Expositio. De Ecclesia.*) f) *Sermones et Opuscula concionatoria.* g) *Summa przeciw paganom czyli o prawdziwości Wiary katolickiej przeciwko błędowi niewiernych.* Księga czwarta. Rozdział LXXVI. *O godności biskupiej. I że jeden z biskupów jest ponad wszystkimi.* (*Summa de veritate catholicae Fidei contra Gentiles. Liber quartus. Caput LXXVI. De episcopali dignitate, et quod in ea unus sit summus.*)

30) Sac. Ernestus Commer, Doctor Theologiae, *Iesus puer recens natus notis manifestis Ecclesiam conditam demonstrat. Oratio habita Viennae in Universitate literarum Rudolfina.*

31) "Manuale Precum in usum Theologorum". a) *Pro vera fide precatio.* b) *Pro vera spe oratio.* c) *Oratio pro caritate consequenda.* d) *Oratio S. Thomae Aquinatis pro obtainendis virtutibus.* e) *Meditationes.*

(Nota ab ed. ***Ultra montes***).

([HTML](#))